

Un grup de cicloturiști veseli parcurg traseul prin pădure între Nisipoasa și Vărbila.

Pedalăm pe Dealu Mare

TRASEU DE O ZI PRINTRE PODGORII PRAHOVENE.

Text și foto: MIRCEA CRISBĂȘANU

I EȘIM DIN PLOIEȘTI spre Bucov. Mașinile vâjăie pe lângă noi, dar după câțiva kilometri scăpăm de ele. Facem stânga spre parcul Bucov și pedalăm liniștiți. De aici începe Dealu Mare, patria vinului, unde fiecare localnic are câte o vie în curte. Vom coborî, apoi urcăm iar, căci nu degeaba i se spune Dealu Mare. Fii pe pace, nu e chiar așa de mare și ascunde multe surprize plăcute care îți dau curaj să mergi mai departe.

PĂDUREA

La ieșire din Nisipoasa, facem dreapta pe un drum pietruit. Găsim o pădure verde, care ne invită la explorare. Ne trezim că pedalăm, de fapt, în Dumbrava

Ne aprofundăm în pădurea Nisipoasa.

Minunată. Traseul desenează o buclă de 13 km, numai printre copaci, iar drumul se îngustează și se răsușește într-o potecă acoperită de frunze uscate. O căprioară ne taie calea iute, dar grațios. Păsările nu mai cântă, totul e nemișcat, nicio adiere, niciun sunet. Înaintăm fără grabă, cu zâmbetul pe buze. Am parcurs de multe ori traseul și orice răsucire îmi este prietenă.

BISERICILE

Revenim la șosea, pe un platou deasupra Vărbilei. Coborâm vijelios o pantă, după care oprim la magazinul „din centru”, unde vom găsi cea mai ieftină și bună înghețată locală. Apoi ne îndreptăm curioși către Mănăstirea Vărbila. Puțini știu că Mihai Viteazu, înainte de a pleca spre Ardeal, pentru a uni cele trei țări românești, a intrat în sfânta mănăstire din Vărbila să se roage. Aici se află una dintre puținele biserici fortificate din Muntenia, veche de cinci secole. În toamna lui 2013 se vor termina lucrările de restaurare, iar lăcașul va primi și mai mulți turiști, care vor putea înnopta în casa de oaspeți construită pe locul vechilor beciuri. Suntem impresionați de arhitectura bisericii, din care se disting pridvorul elegant de la etaj și ferestrele cu

chenare din piatră frumos sculptată, de inspirație moldovenească.

Din nou pe biciclete! Ne îndreptăm spre Urlați, însă, înainte, ne oprim la Mănăstirea Jercălăi. O bisericuță din

Intrarea Mănăstirii Vărbila.

lemn, cu acoperiș înalt, se ridică falnică într-o curte cu trandafiri atent îngrijită. Arhitectura nu e de-a locului, ci mai degrabă specifică bisericilor din lemn maramureșene. Biserița are o poveste tumultuoasă: clădită în zona Reghinului, în județul Mureș, a fost strămutată pe la 1930 lângă Castelul Bran și 20 de ani mai târziu, lăsată în paragină, a fost adusă prin părțile Crișului. Picturile șterse, foarte valoroase, se întrevăd pe lemnul mâncat de carii și măcinat de ani. Însă finețea fibrei de stejar nu-i trădează vârsta.

CONACUL

Sărim iar în șa. Odată ajunși la Conacul Bellu din Urlați, descoperim bogățiile acestui monument, care acum aparține Academiei Române. Aici obișnuiau să se întâlnească, pe la sfârșit de secol XIX, doi prieteni – boierul Alexandru Bellu era un fotograf pasionat, unul dintre primii din Țara Românească; fin colecționar de artă, făcea parte dintr-o familie însemnată și deținea averi importante. Nicolae Grigorescu picta, inspirându-se din natură, și avea să devină unul dintre fondatorii picturii moderne românești.

Curtea multicoloră e bine îngrijită. Remarcăm mobilierul delicat din fier forjat și trandafirul cățărilor ce decorează intrarea în bec. Conacul găzduiește un muzeu etnografic cu obiecte valoroase adunate de Bellu din călătoriile sale: mobilier românesc vechi, oglinzi venetiene, cărți rare în ediții de lux, picturi din secolul al XIX-lea, vase și stampe japoneze, papuci de gheaiță și scaune orientale încrustate cu sidex. Toată casa impresionează, însă la fiecare revenire îmi place să admir scânelul de rugăciune cu design surprinzător, să ascult gramofonul vechi de 100 de ani care încă funcționează, sau să cobor în crama și să descopăr intrarea în camera „cu valori”, bine ascunsă în spatele butoiului de 10.000 de litri. Ghidul nostru, Bogdan, are multe povești interesante și cunoaște toate secretele conacului. Înainte de plecare urcăm în foisorul de la intrare, restaurat de curând, și admirăm fotografiile boierului.

CRAMA

„Pentru a descoperi pe deplin calitățile unui vin, trebuie să treci prin cele trei etape ale degustării: aspectul, mirosul și gustul.” Așa începe gazda noastră, Claudia, turul în Crama Urlăteanu, construită pe la 1920 de

Conacul Bellu găzduiește un muzeu etnografic cu obiecte adunate de boierul Alexandru Bellu din călătoriile sale.

boierul care i-a dat numele. Vizita cuprinde două degustări, prima în camera butoaielor, unde vinul este ținut la maturat în baricuri. Aici, mirosul de doagă de stejar îmbibată cu suc fermentat al strugurilor îți oferă un neașteptat preludiv al

La Crama Urlăteanu.

degustării. Vinul roșu este adus direct din butoi; ne place asprimea sa și amestecul de arome care deja își fac de cap. Pătrundem apoi în sala de prezentare a vinurilor cramei. Suntem norocoși să încercăm cele mai alese sticle, un Chardonnay catifelat de la Theia și un Cabernet Sauvignon de la Hyperion, pe care parcă și acum îl mai simt sub limbă. Soarele ne cheamă pe veranda conacului și admirăm panorama Urlațiului. Îl cuprindem dintr-o privire, mai turnăm o picătură de vin pe vârful buzelor, închidem ochii mulțumiți și mirosim liniștiți iarba crudă tunsă de dimineață.

OAMENI BUNI

Urlațiul este tihnă, iar podgoriile cocoțate pe dealurile din jur îi dau o frumusețe aparte. Dar turiștii lipsesc. În afară de vreo două hoteluri relativ confortabile, nu prea ai unde sta. Urcăm pe o stradă la margine de oraș, spre Valea Crângului. Asfaltul e surprinzător de bun. Ajungem în

Mărunțiș, teoretic un cartier al Urlațiului. Practic, e un sat. Poposim la Așezământul Sfântul Stelian, unde dăm peste o puzderie de copii la joacă. Părintele Manuel ne întâmpină cu un zâmbet cald, ne citește foamea pe chipuri și e pregătit. Ligia, soția sa, este fără îndoială cea mai bună meșteră în bucătărie din toată Prahova. Ne așezăm în foisorul din curte și îi aflăm secretul: gătește pentru 25 de micuți care vin zilnic la așezământ, copii cu probleme de familie și care, fără sprijin, ar abandona școala. Aici copiii mănâncă, se joacă, își fac temele și învață lucruri noi.

Cocoșul de curte scâldat binișor în borș s-a terminat demult. Nu-mi amintesc vreun restaurant cu o ciorbă mai gustoasă. La felul doi facem, conștiințioși, „vaporase” într-un ostropel de pui cu mămăliguță. Dar ospățul nu s-a terminat! Vine desertul, o altă inovație de-a Ligiei: scvergi cu gem de mure și înghețată de vanilie. Atâta pedalat te ajută să n-ai remușcări să închei ziua cu un festin. După masă, părintele Manuel ne ia la o plimbare prin livada cu pomi de tot soiul, plantați chiar de el. Suntem invitați la fructe proaspete: mere, piersici, prune. Să fie acesta Paradisul?

CASA

Vine seara și ești obosit după o zi plină. Unde vom înnopta? În loc să mergi la hotelul din oraș, îți propun altceva: ce-ar fi să dormi într-o casă veche de 100 de ani? Sprânceana ți se arcuiește a nedumerire, dar eu plusez: hai s-o cunoaștem pe tanti Tuțu! Ajungem repede la căsuța locuită cu multă vreme în urmă de părinții acestei femei cumsecade; prispă are porțiță la intrare și dușumeaua e

curată-lună; înăuntru, mobila e veche și bine păstrată, ștergarele atarnă pe perete și perdelele sunt de un alb imaculat. Tanti Tuțu locuiește vizavi și fiica ei o ajută când vine vorba despre curățenie. Aerul vechi al casei e îmbietor. Dormim buștean, iar dimineața, tanti Tuțu ne ademenește pe prispă cu cafea fierbinte.

Cam așa îmi petrec timpul într-o excursie culturală cu bicicleta. Sunt liber și învăț în fiecare zi să mă bucur de asta. Nu mă grăbesc și mă las fermecat de natură, de simplitatea vieții. Cea mai mare mulțumire este că ajung astfel să-mi cunosc țara. Ajung să iubesc România! Pe bicicletă. ■

Detalii traseu

Ruta: Ploiești – Bucov – Pleașa – Seciu – Gâlmeia – Plopu – Vărbila – Urlați – Valea Crângului

Distanța: 50 km

Total urcare verticală: 400 m

Dificultate: mediu

Locuri importante:

- Mănăstirea Vărbila – <http://www.manastireavarbila.ase.ro/default.asp>

- Mănăstirea Jercălăi – <http://manastirea-jercalai.moonfruit.com/>

- Conacul Bellu – <http://conaculbellu.ro>

- Crama Urlăteanu – <http://www.halewood.com.ro>

- Așezământul Sf. Stelian – <http://bucuriaajutoruluiurlati.wordpress.com/>